

Riktlinje gällande förebyggande arbete mot illegal import av hund och katt

Riktlinjen antagen 2021

Reviderad

Granskad senast 2021

Bakgrund

Till Sverige illegalt införda djur, och då framför allt hundar, är ett ökande problem och berör såväl djurvälstånd, djurskydd, som smittskydd. Vissa exotiska smittor ger risk för allvarlig sjukdom med fara för liv för både människor och djur. Den sjukdom med allvarligast risk är rabies, en dödlig zoonotisk sjukdom som det saknas bot för.

Syftet med denna riktlinje är att minska risken att smugglade valpar och kattungar får felaktiga svenska identiteter och därmed legitimeras. Det föreslagna arbetssättet bör i förlängningen försvåra för smuggling, samt öka djurhälsopersonalens trygghet.

Veterinärer har med rådande lagstiftning inte rätt att anmäla misstanke om illegal införsel i samband med besiktning av valpar eller annan undersökning. Genom att be djurägarna skriva på ett medgivande redan vid bokningen eller registreringen vid besöket, ger det veterinären möjlighet att lämna ut uppgifter till myndigheter utan att bryta tystnadsplikt, sekretess eller GDPR. Ett exempel på ett sådant medgivande hämtat från Jordbruksverkets informationsbroschyr "*Veterinärens möjlighet att agera vid misstanke om införsel av djur som inte uppfyller införselkraven*" skulle kunna formuleras så här:

Jag medger att den information som finns i journalerna, samt kopior på journalerna lämnas till Jordbruksverket och/eller Tullverket om felaktigheter eller brister upptäcks i djurets identitetshandlingar eller annan dokumentation. Detta sker i syfte att följa upp misstänkt illegal införsel av djur samt för att förebygga spridning av allvarliga sjukdomar.

Veterinärer har däremot skyldighet att anmäla ärenden där djuret visar tecken på att inte hållas eller skötas enligt djurskyddslagstiftningen, eller om det finns en misstanke om epizootisk sjukdom. Detta bryter inte mot lagstiftningen om sekretess och GDPR.

Normgruppen rekommenderar:

- Att vid chipmärkning av svenska valpar och kattungar, på svensk klinik, bör ID-chip med svensk landskod användas.
- Att moderdjuret presenteras fysiskt vid ID-märkning av valp/kattungar och moderdjurets identitet dokumenteras. Moderdjuret bör bedömas vara i klinisk status förenlig med aktuell tid som förflutit sedan uppgiven förlossning.
- Att journalföringen görs under moderdjurets journal när valpen/kattungen inte är ID-märkt alternativt i en egen journal, men där man då noterat kontroll av moderdjurets identitet.
- Att på samma sätt som ovan bör moderdjuret presenteras fysiskt vid veterinärbesök av sjuk, ej ännu ID-märkt valp/kattunge och moderdjurets identitet noteras i journalen.
- Att vikt på varje individ införs i journal/besiktningsprotokoll för att underlätta eventuell åldersbedömning.
- Att ange blandras i stället för specifik ras i besiktningsintyg och journal om det inte finns en stamtavla.
- Att all personal som hanterar djur och riskerar att träffa på illegalt införda sällskapsdjur bör ha ett fullgott rabieskydd.

- Att det finns en dokumenterad och känd hanteringsplan på kliniken vid misstanke om rabies och andra epizootiska/zoonotiska sjukdomar
- Att informera djurägare med misstänkt illegalt införda djur om riskerna med detta samt rekommendera denne att själv anmäla fallet till Länsstyrelsen och Jordbruksverket. Den som köpt eller adopterat en hund, men misstänker att den är illegalt införd, har inte tystnadsplikt och kan anmäla säljaren/ideell förening.

Rekommendationerna är särskilt viktiga vid hantering av valpar och kattungar från ej sedan tidigare kända kunder/uppfödare eller där misstanke om illegal införsel föreligger.

Jordbruksverket anser inte att det är lämpligt att utfärda nytt pass till ett djur som inte uppfyllde införselkraven när det fördes till Sverige förrän djuret har varit tillräcklig länge i Sverige för att inte utgöra en smittrisk. Jordbruksverket kan hjälpa till med bedömningen angående risk för olika länder.

Mer information finns i Jordbruksverket informationsbroschyr *"Veterinärens möjlighet att agera vid misstanke om införsel av djur som inte uppfyller införselkraven"*.

Kontaktperson för riktlinjen:

Sammanställande i Normgruppen